

ERMENİSTAN İLE NORMALLEŞME BAŞKA BİR BAHARA (SEMİH İDİZ)

Oya EREN ÖZER

12.04.2009

Başbakan Erdoğan [] [] Azerbaycan [] [] gelen tepkiler üzerine, Ermenistan ile yürütülen süreci Karabağ koşuluna bağlaması, AKP iktidarını diplomasi alanında yine zor seçeneklerle karşı karşıya bırakmıştır. Erdoğan bu vesileyle, diplomasi ile popülizmi birbirine karıştırmanın ne denli riskli bir iş olduğunu daha iyi anlayacaktır. Türkiye ile Ermenistan arasında çok ciddi sorunlar bulunmaktadır. Ancak, diplomatların uzun süredir sessizce yürüttükleri görüşmeler, bu sorunların üstesinden nasıl gelinebileceğini ele alıyordu. Bu çalışmalar da [] [] yarar A anlayışı içinde yürütülüyordu. Hükümetin bu politikası birçok nesnel nedenden dolayı doğrudur. Bu arada [] [] normalleşmesinden A neyin anlaşılması gerektiğini de ortaya koymakta yarar var. [] [] A demek, iki ülke arasındaki sınırları açmak ve diplomatik ilişki kurmak demektir. Bunlardan biri olmadan öteki anlamsızdır. Burada, Suriye [] [] Hatay üzerinde hâlâ hak iddia etmesinin ne sınırları kapattığını ne de diplomatik ilişkileri kestiğini hatırlamakta yarar var. Keza, Kıbrıs meselesi yüzünden Yunanistan [] [] diplomatik ilişkiler en kavgalı zamanlarda bile kesilmemiştir. Bunun zor bir süreç olacağı başından belliydi. Zira her iki taraftaki aşırı milliyetçi unsurlarla, kendisini Türkiye [] [] kötülüğüne adanmış olan Ermeni diasporasının her aşamada sorun yaratacakları aşikârdı. Aliyev, oyunu bozdu Azerbaycan Devlet Başkanı İlham Aliyev, işte bu hassas ortamdan yararlanarak, Ankara ile Erivan arasındaki uzlaşma arayışlarında oyunu stratejik bir anda bozmuştur. Güney Kafkasya [] [] gelişmeler göz önünde bulundurulduğunda, bunun Azerbaycan [] [] olan getirisinin ne olacağını elbette ki zaman gösterecektir. Aliyev [] [] İstanbul [] [] Medeniyetler Forumu [] [] boykot etmesine duyduğu kızgınlığı şimdilik sineye çeken Erdoğan da, partisinin siyasi bekası uğruna, Ermenistan ile yürütülen süreçteki çitayı yükseltmek zorunda kalmıştır. Aliyev [] [] Erivan ile Ankara arasındaki görüşmelerin ayrıntılarından haberdar edildiğini şahsen biliyoruz. Cumhurbaşkanı Gül ile Dışişleri Bakanı Babacan [] [] bu amaçla Bakü [] [] yaptıkları ziyaretlere bizzat katılmıştık. Azeri liderliğinin buna rağmen Ankara [] [] güvenmeyip Batılı gazetelerde çıkan spekülâtif haberler üzerinden siyaset yürütmesi dikkat çekicidir. Aliyev [] [] attığı bu beklenmedik adımın AKP kurmayları tarafından kolay unutulacağını sanmıyoruz. Nedeni ise malum. Ermenistan ile ilişkilerdeki normalleşmeyi zorunlu olarak Karabağ sorununa bağlamak, bu işi başka bahara havale etmek anlamına geliyor. Zira, yansıtılan olumlu havaya rağmen, gözlemciler Karabağ sorununda kısa zamanda bir çözüm beklemiyorlar. Erivan freni baş ağrıtır Ancak, Ermenistan ile normalleşme arayışlarının şimdi frenlenecek olması, Başbakan Erdoğan [] [] ve Türkiye [] [] başını ABD ve Avrupa ile ilişkilerde ağrıtacaktır. Bunun etkilerini hissetmek de herhalde fazla zaman almayacaktır. Bu arada, Ankara ile Erivan arasındaki olumlu süreçten hiç memnun olmayan diaspora Ermenileri de Ankara [] [] karşı yeniden hareket sahası kazanmış olacaklar. Ankara ile Erivan arasındaki bu sürecin, diasporanın yürüttüğü uluslararası kampanyayı engelleyen başlıca faktör olduğu unutmamalı. Bu nedenlerle, Erdoğan ile kurmaylarının Aliyev [] [] müdahalesinden memnun olmaları mümkün değil. Bu karmaşık durumdan çıkmak ise hükümetin diplomatik maharetine bağlı olacaktır. Son dönemde yaşananlar ise bu konuda iyimser olmamızı zorlaştırıyor. Türkiye [] [] Azerbaycan uğruna sergilediği bu [] [] A sonra, hükümetin Bakü [] [] KKTC uğruna bazı

fedakârlıklarda bulunmasını isteyip istemeyeceğini ise göreceğiz.

Kaynak/Source: